

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An sponsis de futuro liceat delectatio captata ex futuræ copulæ
conjugalis cogitatione?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

citam de præfenti. Ad id, quod additur, verum quidem est, quòd differentia temporum non variet speciem moralem; at ipsa delectatio non respicit copulam ut præteritam, sed ut præfentem, ut dictum est.

Ad 2. Negatur, conjugibus ideò duntaxat licitum esse delectari de copula tunc habita, quia delectantur de objecto bono, sed quia delectationes non sunt tunc prohibitæ; cum enim eis licita tunc sit ipsa copula, licita esse debet causa illius, quæ ratio non pugnat pro viduis.

Ad 3. Negatur pariter delectari de copula esse formaliter copulam approbare, aut de illa utcumque gaudere, nam in omni sententia licitum est viduæ, gaudere, quòd debitum marito reddiderit, quia hic actus totam suam bonitatem, & malitiam lumit per ordinem ad objectum, sicut actus desiderii & voluntatis efficacia; delectatio verò inefficax appetitûs sensitivi, cum non respiciat objectum, ut præteritum, sed suo modo abstrahat ab illo, ejus malitia, & bonitas non per ordinem ad objectum, ex quo originem sumpsit, sed ex effectu, quem causat, desumenda est; cum autem delectatio de copula licita causet illicitam, quia causat copulam de præfenti, quæ illicita

est, delectatio quoque illicita erit.

Ad 2. Q. Non nulli cum Medina 1. 2. q. 74. a. 8. dub. 3. Victor, Zumel & aliis opinantur, non peccare sponsum, saltem graviter, qui delectatur in appetitu sensitivo in cogitatione copulæ tempore matrimonii habendæ, dummodo absit periculum pollutionis, & consensus in aliquod peccatum mortale. Probant iisdem ferè rationibus supra indicatis in opinione priori. Primò, quia ea delectatio est de objecto licito; talis autem est delectatio, quale est objectum. 2. Quia ideò licet conjugibus delectatio appetitûs sensitivi consurgens ex cognitione copulæ præteritæ, aut futuræ, quia est delectatio de copula licita. 3. Quia licitum est tibi delectari de distributione pecuniæ alienæ pro tempore, quo tua est futura: vel sub conditione, si esset tua: ergo à pari.

Verùm tenendum est oppositum, & dicendum, id minimè licere sponso de futuro, sed peccatum lethale esse, captare delectationem appetitûs sensitivi in copula futura habenda tempore conjugii. Ratio supra est indicata, quia actus appetitûs sensitivi temper fertur in copulam præfentem, ut præfentem cum præfente commotione spirituum genitalium, & ad

ad illam ordinatur, estque quaedam illius inchoatio. Quae proinde delectatio non sumit suam bonitatem, vel malitiam ex objecto tempore matrimonii, quod quidem bonum est, sed ex oppositione, quam de praesenti habet, cum virtute castitatis, ut dictum est.

Et Confirm. quia sicut externa delectatio venerea, quam constans matrimonium minime honestat, est lethalis; ita interna, quae ejusdem est rationis; ejus quippe malitia, aut bonitas aestimanda non est ex copula futura, sed ex praesenti, ad quam tendit, & cujus est inchoatio. Unde

Ad fundamenta contraria R. ad 1. patet responsio ex dictis, eam scilicet delectationem non esse de objecto licito, quia ea delectatio sensitiva cum praesenti commotione non respicit copulam tanquam futuram, sed tanquam praesentem, quae tunc est illicita.

Ad 2. Colligitur iterum responsio ex dictis, scilicet, conjugibus licitam esse copulam praesentem, quam delectatio illa respicit, & ideo eis licitam esse etiam delectationem; secus se res habet in sponsis de futuro,

Ad 3. R. aliquas esse res, quae habent deformitatem secundum eam rationem, secundum quam delectant, dum absens est condi-

R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

tio, ut sunt venereae, quia talis delectatio tendit ad concubitum praesentem; hoc autem non contingit in aliis rebus non habentibus ejusmodi deformitatem secundum rationem, quam delectant, qualis etiam est distributio pecuniae alienae sub ea conditione, auferente omnem malitiam ab objecto.

Ad 3. Q. Nota voluntatem dupliciter consentire posse delectationi appetitus sensitivi, seu pravis naturae motibus. Primum illos expressè appetendo, & in illis se se delectando, & de hac voluntate nemo dubitat, peccatum esse mortale. Secundò consentire posse tacitè, & virtualiter quatenus non reprimat, neque coërcet, cum possit; & de hac voluntate controversatur, an sufficiat, ut pravi motus appetitus sensitivi sint peccata mortalia, si non reprimantur positivè, seu si voluntas neque reprimat, neque acceptet delectationem, sed negativè solum se habeat eos permittendo, secluso etiam consensu in delectationem. Ubi

Prima sententia affirmat, nisi 494
justa causa excuset, culpam esse lethalem, etiam cessante consensu periculo, si ejusmodi turpes motus non reprimantur positivè, saltem per actum simplicis displicentiae, qui quamvis sit inefficax ad impediendam delecta-

Yyy

cta.